

[Ministeren for offentlige arbejder]

derfor, jeg er enig i princippet om størst mulig åbenhed, men jeg mener, at der i sådanne sager er nogle forhold, der spiller ind og påvirker, at man vel næppe kan lægge en fast retningslinje for enhver disposition. Der er efterfølgende revision af rigsrevisionen og af statsrevisorerne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

9) Til *minister Lise Østergaard* af:

Ib Nørlund (DKP):

»Vil ministeren tage sin stilling til neutronbomben op til fornyet overvejelse, efter at det – i modstrid med, hvad ministeren gik ud fra under udenrigsdebatten – har vist sig, at Hollands andetkammer har erklæret USAs produktion af neutronbomben for uønsket?«
(Spm. nr. 559).

Skriftlig begrundelse.

Under nedrustningsdebatten om neutronbomben lagde ministeren stor vægt på vor kontakt med andre små lande og anførte specielt, at Hollands andetkammer havde taget en stilling, som betød, at den hollandske regering har den samme holdning som den danske regering.

Imidlertid er det meddelt, at det hollandske andetkammer har taget afstand fra produktion af neutronbomber, og at den hollandske statsminister har lovet at afvise enhver amerikansk anmodning om i princippet at gå ind for stationering af neutronbomben forud for Øst-Vest-forhandlingerne om det nye våben.

Da forudsætningerne for ministerens svar således er ændret, opfordres regeringen i medfør af dens interesse i at indtage samme stilling som Holland til at fremsætte tilsvarende erklæring rettet mod produktion og stationering af neutronbomben.

Ib Nørlund (DKP):

Jeg er nødt til at tage nogle spørgsmål fra nedrustningsdebatten forleden op igen, fordi det allerede er blevet dokumenteret, at nogle af ministerens begrundelser for ikke aktivt at vende sig imod neutronbomben byggede på et uholdbart grundlag.

Både ministeren og jeg beskæftigede os ved den lejlighed med Hollands stilling. Jeg

anførte det hollandske socialdemokratis og det kristeligt demokratiske partis fordømmelse af neutronbomben. Ministeren afviste med at sige, at det hollandske parlament havde nedstemt to resolutioner i den retning, og sagde, at man havde altså samme stilling som Holland, at man ikke ville trække en særlig våbentype ud. Men det var ikke hele historien. Debatten i Holland fortsatte.

Efter fyringen af den kristeligt demokratiske forsvarsminister, Huizinga, for neutronbombemodstand var der den 8. marts en debat i det hollandske parlament, som med mere end to tredjedeles flertal, nemlig bl. a. omfattende hele socialdemokratiet og flertallet af det kristeligt demokratiske parti, udtalte sig imod produktionen af neutronbomber, og man gav regeringen i opdrag at meddele USA dette standpunkt. Begrundelsen var ifølge referat i Neue Zürcher Zeitung, at en udtalelse for eller imod bomben må falde nu, da den på et senere tidspunkt ikke mere ville have nogen indflydelse på de amerikanske beslutninger. Dette standpunkt blev yderligere udbygget af den socialdemokratiske leder, Den Uyl.

Det er bekendt, at præsident Carter har udtalt ønske om, hvad han kalder samtykke i det væsentlige fra sine NATO-allierede, før man gik videre med sagen. Det har man altså ikke fået fra Holland. Da ministeren selv påkaldte Holland og også sagde, at vi i de små lande har både en særlig forpligtelse og en særlig mulighed for at lægge pres på supermagterne, er det, jeg spørger, om denne ændring i forholdene ikke giver anledning til fornyet overvejelse.

Minister Lise Østergaard:

På hr. Ib Nørlunds spørgsmål vil jeg gerne svare følgende:

Intet medlem af det danske folketing kan være i tvivl om den vægt, regeringen tillægger afspænding og nedrustning, men ingen af disse to formål opnås gennem en ensidig nedtrapning af det vestlige forsvar, således som hr. Ib Nørlund foreslår det ved at skille neutronvåbenet ud til isoleret drøftelse. Når Vesten overhovedet beskæftiger sig med et våben som neutronbomben, skyldes det, at Sovjetunionen fortsætter oprustningen. Dette gælder bl. a. atomraketten SS-20, som jo er et atomvåben med alle dets værste egenska-